

Gwrandawiadau brys a gwrandawiadau heb rybudd mewn perthynas â threfniadau plant

Dylech fynychu MIAM cyn gwneud cais i'r Llys am orchymyn

Cyn gwneud cais i'r llys am orchymyn mewn perthynas â'ch plentyn neu blant, bydd rhaid i chi fynychu cyfarfod asesu a gwybodaeth am gyfryngu (y'i gelwir yn MIAM) yn gyntaf. Ni fydd y cyfarfod hwn yn dal eich cais yn ôl am amser hir, oherwydd dylid ei gynnal o fewn 15 diwrnod busnes ar ôl i chi gysylltu â chyfryngwr.

Gallwch ganfod cyfryngwr drwy'r Cyngor Cyfryngu Teuluol, os ewch ar eu gwefan fe ddylech allu canfod cyfryngwr yn eich ardal:

www.familymediationcouncil.org.uk

Fodd bynnag, mewn rhai amgylchiadau cyfyngedig, efallai na fydd rhaid i chi fynychu MIAM cyn gwneud cais, er enghraifft, pan allwch ddangos bod eich cais yn un brys, neu mae gennych dystiolaeth o drais domestig. (Mae eithriadau eraill, gweler rheol 3.8(1) RhTT) sydd ar gael yn www.justice.gov.uk/courts/procedure-rules/family/rules_pd_menu

Os yw eich achos yn un brys, nid oes angen i chi fynychu MIAM

Os yw eich achos yn un brys, nid oes angen i chi fynychu MIAM. Fodd bynnag, rhaid i chi allu dangos un o'r canlynol.

1. Bod eich bywyd, rhyddid neu ddiogelwch corfforol mewn perygl, neu fywyd, rhyddid neu ddiogelwch corfforol aelod o'ch teulu, neu eich cartref mewn perygl;

Or

2. Bydd unrhyw oedi a achosir o ganlyniad i fynychu MIAM yn golygu bod:
  - a. eich bywyd, rhyddid neu ddiogelwch corfforol mewn perygl, neu fywyd, rhyddid neu ddiogelwch corfforol eich teulu, neu eich cartref mewn perygl;
  - b. risg o niwed i blentyn;

- c. risg y gellir cymryd plentyn yn anghyfreithlon o'r Deyrnas Unedig, neu fod risg y gall plentyn sydd y tu allan i Gymru neu Lloegr ar hyn o bryd gael ei gadw yn anghyfreithlon;
- d risg sylweddol y bydd camweinyddiad cyfiawnder;
- e. y byddech yn dioddef caledi afresymol;
- f. problemau anadferadwy wrth ddelio â'r anghydfod (gan gynnwys colled anadferadwy o dystiolaeth sylweddol); neu
- g. bod risg sylweddol yn y cyfnod y mae angen trefnu a mynychu MIAM, y bydd achosion sy'n berthnasol â'r anghydfod yn cael eu dwyn gerbron y llys mewn gwlad (neu wladwriaeth) arall, a gall llys yn y wlad arall honno wrando ar yr anghydfod a gwneud penderfyniadau cyn y llys yng Nghymru a Lloegr.

Os yw unrhyw un o'r amgylchiadau uchod yn berthnasol i chi, dylech dicio "Ydy" i gwestiwn 2b yn Adran 2 y ffurflen gais C100, a thicio'r blychau perthnasol yn adran 13c. Gallwch roi unrhyw wybodaeth berthnasol arall yn y blwch yn adran 4a o'r ffurflen. Yna, dylech roi'r ffurflen i'r staff yn y llys, a gofynnir i farnwr neu ynadon benderfynu pryd dylid cynnal gwrandawriad llys ynghylch eich cais.

Hyd yn oed os yw eich achos yn un brys, dylech ddweud wrth yr unigolyn arall eich bod yn gwneud cais.

Pan fyddwch yn ceisio am orchymyn ar frys, dylech ddweud wrth y rhiant neu'r unigolyn arall y mae'r anghydfod wedi codi (yr atebydd) eich bod yn gwneud y cais. Gallwch wneud hyn yn anffurfiol, drwy ysgrifennu atynt, ffonio, anfon neges destun neu anfon e-bost atynt.

Dim ond mewn achosion eithriadol y bydd y llys yn gwrandao ar gais brys heb roi rhybudd i'r unigolyn arall. Fel arfer, cynhelir gwrandawriadau heb rybudd dim ond os allwch ddangos y byddai rhoi rhybudd i'r unigolyn arall yn:

1. eu galluogi i gymryd camau a fyddai'n trechu dibenion eich cais;
2. ni fyddech chi, neu'r plentyn (neu blant) yn ddiogel; neu
3. mae materion brys eithriadol eraill a all olygu nad oes amser i chi roi rhybudd. (Mae bron bob amser yn bosibl i roi rhybudd anffurfiol yn un o'r ffyrdd a nodir uchod.)

Os ydych yn gwneud cais brys heb rybudd, rhaid i chi roi cymaint o wybodaeth ag y gallwch am yr achos i'r barnwr neu ynadon. Mae hyn yn golygu bod rhaid i chi ddweud wrthynt am yr hyn sy'n peri pryder i chi (ac sydd wedi achosi i chi wneud y cais hwn), a'r holl bethau yr ydych yn credu y byddai'r unigolyn arall yn ei ddweud mewn ymateb pe byddent yn bresennol yn y llys. Mae lle gwag yn Adran 4(b) ar y C100 i chi wneud hyn.

Yn gyffredinol, bydd y llys ond yn gwneud gorchymyn 'heb rybudd' os ydych wedi darparu adroddiad llawn o'r dystiolaeth y byddwch yn dibynnu arni, wedi ei chadarnhau i fod yn wir, ac wedi'i llofnodi gennych chi. Gallwch wneud hyn yn adrannau 4(a) a 4(b) ar y ffurflen C100. Os ydych eisiau darparu rhagor o wybodaeth, gallwch wneud hyn mewn datganiad ysgrifenedig a ddylai gynnwys datganiad gwirionedd y mae'n rhaid i chi ei lofnodi. Yn ddelfrydol, dylai datganiadau ychwanegol gael eu teipio (er nid yw'n ofynnol) a dylai gynnwys ychydig o gefndir y cais, eglurhad pam fod angen i'r gorchymyn fod yn un brys, a disgrifiad o natur y gorchymyn yr ydych yn ei geisio.

Cewch ragor o wybodaeth am yr hyn y gallwch ei ddisgwyl yn y llys yn ffurflen CB7.